

Prioritățile pe termen scurt în implementarea Planului de Acțiuni UE-Moldova (februarie 2005-martie 2006)

Domeniul:

Planul de Acțiuni UE-Moldova cuprinde un set bine definit de domenii prioritare prevăzute nu doar de Acordul de Parteneriat și Cooperare UE-Moldova.

În cadrul acestor priorități, care de altfel au același grad de importanță, în conformitate cu Planul de Acțiuni RM-UE, (p.2) „o atenție deosebită va fi acordată” priorităților menționate mai jos.

Avînd în vedere cele expuse, Uniunea Europeană și Moldova vor acorda atenție deosebită tuturor priorităților Planului de Acțiuni al PEV, iar pînă în luna martie 2006, vor acorda o atenție specială îndeosebi priorităților din acest document.

Comitetul de Cooperare UE-Moldova, preconizat pentru luna noiembrie 2005, și Consiliul de Cooperare UE-Moldova prevăzut pentru luna martie 2006, vor constitui ocazii importante pentru a revizui implementarea acestor priorități și a priorităților mai generale din cadrul Planului de Acțiuni RM-UE.

A. Prioritățile menționate în Planul de Acțiuni al PEV cărora trebuie acordată o „atenție deosebită”

1. Conflictul transnistrean

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: „Eforturi susținute vizînd soluționarea conflictului transnistrean”. Concluziile GAERC din 14 iunie 2004: „Consiliul reafirmă angajamentul continuu al UE de a susține soluționarea conflictului, utilizînd instrumentele puse la dispoziție, și într-o cooperare strînsă cu OSCE. Uniunea declară disponibilitatea sa de a considera căi privind consolidarea în continuare a implicării sale, și așteaptă ca mediatorii și părțile la acest conflict să faciliteze aceasta.”

Acțiuni care urmează a fi întreprinse (vezi de asemenea punctul 7)

- Republica Moldova încurajează implicarea cât mai activă a Uniunii Europene în reglementarea conflictului transnistrean și va facilita realizarea inițiativelor acesteia vizînd identificarea în termeni optimi a unei soluții pașnice durabile.
- Republica Moldova se va implica împreună cu Reprezentantul Special al UE în toate aspectele conflictului transnistrean și va informa deplin UE despre activitățile și inițiativele realizate în acest sens (pe parcursul perioadei)

2. Democratia și supremația legii

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: „continuarea consolidării stabilității și eficienței instituțiilor ce garantează democrația și supremația legii; asigurarea derulării democratice a alegerilor parlamentare (martie 2005) în Moldova în conformitate cu standardele europene”. Concluziile Consiliului GAERC din 14 iunie 2004 :

„UE dorește ca Moldova să se transforme într-o țară puternică și stabilă cu legături apropiate cu Uniunea în baza valorilor comune de democrație, supremația legii, drepturile omului inclusiv libertatea mass-mediei, precum și în baza intereselor comune, precum este stabilit în Politica Europeană de Vecinătate (PEV)”

Acțiuni care urmează a fi întreprinse:

- Elaborarea proiectelor de legi privind reforma parlamentară în conformitate cu propunerile pentru regulile de procedură din partea Consiliului Europei, APCE, precum și privind imunitatea parlamentară, și solicitarea comentariilor de la Consiliul Europei, APCE, Comisia de la Veneția (noiembrie 2005)
- Aprobarea proiectelor de legi privind reforma parlamentară, incluzând deplin fiecare comentariu, sugestie a Consiliului Europei, APCE, Comisiei de la Veneția (martie 2006)
- Elaborarea proiectelor de legi privind reformarea codului electoral, incorporând deplin recomandările OSCE-BIDDO, Consiliului Europei privind alegerile și examinarea aspectelor negative identificate în concluziile parlamentare și concluziile misiunii internaționale de monitorizare a alegerilor OSCE-BIDDO, Consiliul Europei, prezentă în Republica Moldova la alegerile parlamentare din martie 2005. Solicitarea comentariilor de la BIDDO și de la Comisia Venețiană, Consiliul Europei (noiembrie 2005)
- Aprobarea proiectelor de legi privind reformarea codului electoral, incorporând deplin comentariile, sugestiile pentru modificare a Consiliului Europei, BIDDO (martie 2006)
- Moldova va spori activitățile de instruire sistematică a judecătorilor și procurorilor la subiectul Convenției Europene privind Drepturile Omului (pe parcursul perioadei)
- Moldova va întreprinde acțiuni decisive în abordarea deficiențelor organelor de drept, inclusiv operarea transparentă și controlul democratic, prin instruirea funcționarilor organelor de drept (martie 2006)
- Moldova va întreprinde acțiuni decisive pentru abordarea problemei de tratament inadecvat a persoanelor deținute în arest, inclusiv prin implementarea recomandărilor CPT și ratificarea Protocolului Opțional la Convenția privind Tortura (martie 2006)
- Moldova va ratifica Carta de la Roma privind Curtea Penal Internațională și pregătirea aprobării amendamentelor constituționale și legislative precum e prevăzut. UE va examina posibila cerere a Moldovei privind asistență în acest sens (martie 2006)
- Moldova va implementa Strategia Națională privind Combaterea Corupției, și Planul de Acțiuni bazat pe standardele europene și internațională și recomandările GRECO (pe parcursul perioadei)

3. Libertatea mass mediai

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: „asigurarea respectării drepturilor mass mediai și libertății expresiei”

Acțiuni ce urmează a fi întreprinse:

- modificarea legislației existente în vederea sporirii transparenței relațiilor între autorități și instituțiile mass media și asigurării libertății expresiei

4. Reforma administrativă și reforma judiciară

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: “continuarea consolidării capacității administrative și judiciare”

Acțiuni care urmează a fi întreprinse:

- Adoptarea Codului Etic a funcționarilor publici, judecătorilor și colaboratorilor organelor de drept (noiembrie 2005)

- Elaborarea unui program de lucru pentru reforma regulatorie bazată pe o listă de activități care trebuie să fie întreprinse, sortarea legislației conform priorităților și indicarea structurilor responsabile de implementare cu date limită reale a acestor acțiuni (noiembrie 2005)
- Introducerea modificărilor în legile privind independența și imparțialitatea justiției în concordanță cu expertiza și standardele Consiliului Europei. (martie 2006)
- Continuarea reformei administrative în domeniul guvernării locale, în special prin implementarea “Programului de Lucru pentru o mai bună guvernare locală”, prezentat la Conferința Miniștrilor Europeni responsabili de guvernarea locală și regională din februarie 2005, de la Budapesta (pe parcursul întregii perioade)

5. Cooperarea cu Instituțiile Financiare Internaționale, stabilitatea macroeconomică și reducerea sărăciei

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: “reluarea cooperării cu Instituțiile Financiare Internaționale, implementarea acțiunilor privind reducerea sărăciei, consolidarea creșterii economice asigurate de dezvoltarea sectorului privat și durabilitatea fiscală”.

Actiuni care urmează a fi întreprinse:

- În contextul desfășurării subcomitetului pentru probleme economice, financiare și statistice, de revăzut cu personalul Comisiei politicile macroeconomice și structurale. De convenit asupra formatului și periodicității monitorizării și evaluării progresului în implementarea acestora. (noiembrie 2005).
- Domeniile supuse monitorizării:
 - a) dezvoltarea și perfecționarea Cadrului de Cheltuieli pe Termen Mediu, în concordanță cu SCERS și în cooperare cu Instituțiile Financiare Internaționale
 - b) consolidarea managementului și transparenței finanțelor publice, în special prin îmbunătățirea Sistemului Trezorerial existent și ajustarea auditului veniturilor și cheltuielilor bugetare în conformitate cu sugestiile analizei managementului economico-public al Băncii Mondiale. (proiectul se preconizează să-și înceapă activitatea la sfârșitul 2005, urmînd a fi finalizat în 2009)
- întreprinderea acțiunilor necesare pentru încheierea unui acord cu Fondul Monetar Internațional, privind un program economic credibil (martie 2006)
- inițierea unui studiu privind posibilitatea reformării sistemului de impozite în vederea promovării transparenței și echității sistemului de impozite și extinderea bazei impozitării, în special prin eliminarea treptată a scutiilor de impozite (martie 2006)
- dezvoltarea unei Strategii comprehensive de Administrare a Impozitelor, acordînd atenție particulară consolidării sistemelor de colectare a impozitelor și de control (noiembrie 2006)
- în sectorul Managementului Finanțelor Publice, extinderea Sistemului Trezorerial prin includerea în Contul Trezorerial Unic a fondului asigurărilor sociale și a fondului asigurărilor medicale obligatorii, precum și crearea și implementarea sistemului informațional integrat pentru managementului finanțelor publice¹ (martie 2006).

¹ Începînd cu ianuarie 2006 va fi implementat mecanismul de executarea a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat prin sistemul trezorerial

6. Îmbunătățirea climatului investițional

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: ameliorarea climatului investițional prin reforme structurale adecvate în vederea asigurării condițiilor nediscriminatorii, transparente și previzibile pentru afaceri, inclusiv prin lupta cu corupția;

S-a înțeles că măsurile incluse la sub punctul 2 (consolidarea democrației și statului de drept) și 4 (Reforma administrativă și reforma judecătorească) va ajuta la atingerea acestor obiective. Adicional urmează a fi întreprinși următorii pași :

Acțiuni care urmează a fi întreprinse:

- UE să acorde Moldovei Chestionarul Cărții Europene (noiembrie 2005)
- UE să faciliteze întregul proces de implicare a Moldovei în cadrul Cartei; să invite Moldova la ședințele Europene anuale și la ședințele regionale semestriale, să asiste și să participe la organizarea întâlnirilor bilaterale în Moldova pentru consultări cu finanțatorii cheie (pentru întreaga perioadă)
- UE va începe procesul de pregătire a raportului și va integra sarcinile și bunele practice ale Moldovei în raportul European anual. (noiembrie 2005)
- UE va acorda suport pentru crearea Centrelor Europene de Informare și Corespondență (martie 2006)
- Moldova va efectua screeningul complet al legislației naționale în vederea identificării barierelor investiționale cu scopul de a le exclude treptat. (martie 2006)
- Moldova să facă pași decisivi în reducerea reglementărilor excesive, în particular în vederea consolidării transparenței și previzibilității, și de a reduce pe viitor povara licențierii și regimurilor de inspectare. (pentru întreaga perioadă)
- Moldova va iniția un dialog cu investitorii străini privind reglementările și politicile industriale și antreprenoriale. (noiembrie 2005)
- Consolidarea cadrului regulatoriu prudential pentru piețele financiare și supraveghere în vederea ajustării la cel existent în UE (martie 2006)
- Realizarea unui studiu de către Moldova privind pirateria și contrafacerea, asigurarea dialogului cu deținătorii de drepturi. (martie 2006)
- Sporirea resurselor alocate pentru consolidarea, în particular pentru autoritățile vamale și pentru sistemul judiciar în vederea întreprinderii acțiunilor contra produselor contrafăcute/pirate în sectoarele cheie specifice. (martie 2006)
- Crearea Agenției Naționale de Protecție a Concurenței, asigurându-i suficiente mijloace bugetare pentru îndeplinirea mandatului ce-i revine. (martie 2006)

7. Managementul frontierei moldo-ucrainene (inclusiv pe sectorul Transnistrian)¹

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni progresul spre un sistem eficient și cuprinzător de management al frontierei pe toate sectoarele hotarului Moldovei inclusiv sectorul transnistrean,” concluziile GAERC din 14 iunie 2004: „Consiliul reafirmă importanța problemelor extraordinare de management al frontierei la hotarul moldo-ucrainean, în particular pe sectorul transnistrean, adresate părților implicate. Consiliul solicită Moldova și Ucraina să-și consolideze cooperarea în acest domeniu. Uniunea Europeană este disponibilă să acorde asistența în acest proces.”

¹ Vezi, de asemenea punctul 1

Actiuni care urmează a fi întreprinse:

- Moldova va coopera eficient cu Ucraina în probleme de frontieră, acoperind întreaga frontieră moldo-ucraineană, inclusiv întreprinderea acțiunilor decisive spre asigurarea unui eficient schimb de informații privind fluxul de bunuri și persoane peste frontiera comună. Comisia să lanseze studiul de fezabilitate în acest sens. (noiembrie 2005)
- Moldova se va implica activ și practic va monitoriza, consultările trilaterale dintre Moldova, Ucraina și Comisia Europeană. Comisia va organiza următoarea rundă de consultări privind realizarea primei părți a studiului de fezabilitate prevăzut. (noiembrie 2005)
- UE va încuraja Ucraina să coopereze cu Moldova în vederea re-aplicării Protocolului din 13 mai 2003 privind ștampilele vamale, potrivit căruia toate importurile și exporturile din și spre Moldova trebuie să dispună de ștampile vamale oficiale.
- Republica Moldova va coopera cu Ucraina și UE în instituirea treptată a controlului comun pe întreg perimetrul frontierei moldo-ucrainene. Uniunea Europeană este disponibilă să asiste în acest proces.
- Moldova va coopera cu Ucraina pentru demarcarea frontierei comune.
- Moldova va coopera la subiectul unei eventuale monitorizări internaționale a frontierei moldo-ucrainene.
- Îmbunătățirea cadrului instituțional și procedurilor de control a originii prin sporirea capacităților instituțiilor vamale și revizuirea delimitării competențelor cu Camera de Comerț și Industrie pentru emiterea și verificarea certificatelor de origine preferențiale și nepreferențiale în vederea creării unei baze solide pentru eventualele preferințe comerciale asimetrice (noiembrie 2005)
- Moldova va adopta și va reactualiza Sistemul Armonizat utilizat, în vederea adoptării Nomenclatorului Vamal (noiembrie 2005)
- Sporirea cooperării dintre instituțiile naționale participante la procesul de gestionare a frontierei de stat și a cooperării acestora cu instituțiile similare din țările vecine. (noiembrie 2005)
- Stabilirea unui mecanism care ar asigura petrecerea consultărilor /schimbului de informație periodice a comunității comerciale privind regulamentele și procedurile pentru import și export (noiembrie 2005).
- Sporirea resurselor de constrângere pentru a fi utilizate de către autoritățile vamale și sistemul judiciar în vederea luptei cu falsificarea documentelor de origine (martie 2006)
- UE va contribui la modernizarea echipamentului și dezvoltarea infrastructurii pentru o gestionare eficientă a frontierei de stat (noiembrie 2005).
- UE va susține Ucraina și Moldova în stabilirea cadrului juridic necesar privind controlul comun în punctele de trecere internaționale situate pe segmentul Transinstrean (noiembrie 2005).

8. Promovarea comerțului reciproc, inclusiv Preferințele Comerciale Autonome

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: „acționarea în vederea oferirii de către UE a Preferințelor Comerciale Autonome prin asigurarea controlului efectiv al originii mărfurilor din Moldova”

Actiuni care urmează a fi întreprinse:

- UE va expedia Moldovei o lista de acțiuni ce trebuie întreprinse și un chestionar de cerințe în termeni de certificare și verificare a originii preferențiale (noiembrie 2005)

- Moldova va remite un răspuns la informația solicitată privind situația din Moldova în termenul stabilit de UE (noiembrie 2005)
- Susținerea și cooperarea deplină cu Delegația Comisiei Europene privind verificarea sistemului de control și certificare originii bunurilor în Moldova, oferind toate detaliile solicitate de Delegație (noiembrie 2005)
- Elaborarea legislației și modificarea procedurilor astfel încât să ia în considerație sugestiile experților Comisiei privind certificarea controlului originii (martie 2006)
- Elaborarea unui plan care stabilește acțiunile ce necesită a fi întreprinse pentru realizarea treptată a cerințelor UE la subiectul sănătății animaliere și prelucrării produselor animaliere (martie 2006)²
- Identificarea laboratoarelor naționale de referință în sectorul sanitar și fitosanitar, acordând o atenție deosebită echipamentului necesar și metodelor de analiză potrivite (rezidii de pesticide / contaminanți) și acreditării acestora (martie 2006)
- Elaborarea unei liste de măsuri privind apropierea treptată la principiile UE de igienă în procesarea alimentară (martie 2006)
- Aderarea Republicii Moldova ca membru asociat la Conferința Generală de Măsuri și Greutăți a Organizației Internaționale de Metrologie „Convenția Metrului”, pentru a putea iniția semnarea Acordului de recunoaștere reciprocă a etaloanelor de referință (martie 2006)
- Aderarea Republicii Moldova la comitetul European de Standardizare (CEN), pentru a putea avea acces la standardele europene cu scopul adoptării lor în calitate de standarde moldovene (martie 2006)
- Transpunerea în legislația națională a Directivelor UE conform Programului Național de elaborare a reglementărilor tehnice aprobate prin HG nr. 873 din 30.07.04 (pe parcursul perioadei)

9. Lupta împotriva crimei organizate

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: „intensificarea luptei împotriva crimei organizate, inclusiv traficul de ființe umane”

Acțiuni care urmează a fi întreprinse:

- Adaptarea legislației privind lupta împotriva traficului de ființe umane în vederea apropierii la standardele Consiliului Europei și principiilor și recomandărilor OSCE (noiembrie 2005)
- Finalizarea procesului de ratificare a Convenției ONU privind Crima Organizată Transnațională și protocoalele sale (martie 2006)

10. Managementul eficient al fluxului migrației

Politica Europeană de Vecinătate – Prioritatea din Planul de Acțiuni: « asigurarea eficienței managementului fluxurilor migraționale, inclusiv inițierea procesului vizând încheierea unui Acord de readmisie între UE și Moldova ».

Acțiunile necesare de îndeplinit:

- Adoptarea Planului Național de Acțiuni privind migrația și azilul (noiembrie 2005)
- Stabilirea și realizarea primei întruniri cu experții grupului de lucru în domeniul migrației (noiembrie 2005)

² Îndrumar General pentru autoritățile din țările terțe referitoare la procedurile privind importul produselor animaliere în Uniunea DG SANCO/FVO octombrie 2003)

- Adoptarea de amendamente referitoare la legea cu privire la statutul refugiaților din 25 iulie 2002 (martie 2006)
- Progresarea Republicii Moldova spre ratificarea Convenției Consiliului Europei asupra Statutului legal al lucrătorilor migranți (martie 2006)

Statistica

Până în martie 2006

- demararea acțiunilor privind elaborarea unei strategii pentru armonizare statistică
- asigurarea conformității legislației naționale în domeniul statisticii cu principiile ONU

Energetică

Până în martie 2006

- Stabilirea măsurilor de apropiere treptată la principiile UE privind piața internă de electricitate și de gaze.

Transport

Până în noiembrie 2005

- Semnarea unui acord orizontal UE-Moldova în domeniul aviației civile

Până în martie 2006

- Devenirea membrului cu drepturi depline ale Autorității Aeronautice Unite (JAA)

Până în martie 2006

- Adoptarea și implementarea Planului de Acțiuni în domeniul Securității Rutiere (inclusiv transportarea bunurilor periculoase și bunăstarea drumurilor) pentru îmbunătățirea securității rutiere.

Mediul înconjurător

Până în noiembrie 2005

- Pregătirea de către Moldova a unui inventar a situației curente în domeniul planificării chestiunilor ce țin de mediul înconjurător și coordonarea dintre participanții relevanți
- Moldova va pregăti un inventar al situației curente referitor la cadrul legislativ, planurile de activitate și programele precum și procedurile de bază pentru implementare în diferite subsectoare a mediului înconjurător (aer, apă, deșeuri, natură), în vederea facilitării pregătirii unui proiect al Planului de Acțiuni privind convergența cu legislația mediului înconjurător al UE.
- Participarea Moldovei la întrunirile Grupului de Lucru Dunărea – Marea Negară privind implementarea concepției transfrontaliere de management al apelor și în Europa de Est, Caucaz și Asia Centrală în cadrul Inițiativei UE privind managementul apelor.
- Comisia și Moldova vor discuta la următorul subcomitet posibilitatea organizării unei ședințe asupra unor subiecte de interes comun, cum ar fi informarea/raportarea în domeniul protecției mediului.

Pînă în martie 2006

- Moldova va raporta la subiectul implementării Protocolului de la Kyoto
- Moldova va pregăti primul proiect al Planului de Acțiuni privind convergența cu legislația UE în domeniul mediului.

Societatea informațională

Pînă în noiembrie 2005

- Realizarea unor progrese semnificative spre stabilirea unui cadru în domeniul comunicațiilor electronice în conformitate cu noul cadru regulatoriu al UE.

Facilitarea regimului de vize

- UE și Moldova vor depune eforturi pentru inițierea negocierilor privind facilitarea regimului de vize (pe parcursul perioadei).
- Inițierea procesului vizînd încheierea Acordului de readmisie între UE și Moldova (noiembrie 2005).

Aproximarea legislației

- Moldova va iniția procesul de aproximare a legislației naționale la acquis-ul comunitar în corespundere cu prioritățile de implementare a Planului de Acțiuni UE – Moldova (noiembrie 2005).
- UE va întreprinde măsuri decisive pentru ca Moldova să beneficieze de Programul TAIEX și Twinning și va defini prioritățile de asistență (noiembrie 2005).

Sănătate Publică

- Efectuarea schimbului de informații și experiență tehnică în vederea facilitării participării în Rețeaua Uniunii Europene destinată Prevenirii și Controlului bolilor Infecțioase (pe parcursul perioadei)
- Participarea în rețelele de supraveghere, în special cele de colectare a datelor și informațiilor privind SIDA, infecțiile sexual transmisibile, hepatita C și B (pe parcursul perioadei)

Cultura

- Ratificarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului imaterial (martie 2006)

Contacte interumane

Pînă în martie 2006

- Elaborarea Codului de legi a învățămîntului
- Instituirea Serviciului de recunoaștere și echivalare a actelor de studii
- Elaborarea Codului Audiovizualului
- UE va spori oportunitățile de acces a tinerilor din Republica Moldova la informațiile despre Programului YOUTH